

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ 11.06.2017

Η κλιματική αλλαγή δημιουργεί νέες μορφές φτώχειας

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

Ο σπουδαίος οικονομολόγος, ομότιμος καθηγητής του πανεπιστημίου του Cambridge, Πάρθα Ντασγκούππα.

Ετικέτες:

Τον σκεπτικισμό του για τις προοπτικές διατηρήσιμης μείωσης της φτώχειας, λόγω των αυξημένων πιέσεων που δημιουργεί η ανάπτυξη στο φυσικό περιβάλλον, εκφράζει στην «Κ» ο Πάρθα Ντασγκούππα. Ο σπουδαίος οικονομολόγος, ομότιμος καθηγητής του πανεπιστημίου του Cambridge, θα βρεθεί στην Αθήνα στα τέλη του μήνα για το ετήσιο συνέδριο του European Association of Environmental and Resource Economists (28 Ιουνίου - 1 Ιουλίου). Εν όψει του συνεδρίου, εξηγεί στην «Κ» κάποια από τα κρίσιμα ζητήματα στα Οικονομικά του Περιβάλλοντος. «Η εκτίμησή μου είναι ότι, αν όχι ως το 2030, τότε σίγουρα ως το 2050 θα δούμε μεγαλύτερες εντάσεις μεταξύ της ανόδου του ΑΕΠ και οικολογικών καταστροφών (κλιματική αλλαγή, υπερθέρμανση των ωκεανών, εξαφάνιση ειδών)», σημειώνει ο Βρετανοϊνδός ακαδημαϊκός, απαντώντας σε ερώτηση της «Κ» για την επιτυχία

της διεθνούς κοινότητας να μειώσει δραστικά τον αριθμό των ατόμων που ζουν σε συνθήκες απόλυτης φτώχειας τα τελευταία 25 χρόνια. «Η παγκόσμια φτώχεια έχει μειωθεί σε μεγάλο βαθμό μέσω της αύξησης του ΑΕΠ. Αν όμως δεν αλλάξουν οι πολιτικές που εφαρμόζουμε σήμερα, η εξάλειψη της απόλυτης φτώχειας πιθανότατα θα είναι πρόσκαιρη». Δεν θεωρεί, πάντως, ότι η πρόσφατη απόφαση του Ντόναλντ Τραμπ θα επηρεάσει ιδιαίτερα τις εξελίξεις – «είναι ένα πετραδάκι, δεν είναι ένα συντριπτικό χτύπημα», λέει.

Ο Ντασγκούππα είναι μέλος της Βρετανικής Ακαδημίας και της φημισμένης Royal Society. Οι ιδέες του, ωστόσο, παραμένουν στο περιθώριο των συμβατικών νεοκλασικών οικονομικών. «Τα σύγχρονα οικονομικά έχουν εστιάσει στο τώρα και έχουν απομακρύνει το βλέμμα τους από το μέλλον», λέει. Είναι ιδιαίτερα επικριτικός απέναντι στη χρήση του ΑΕΠ ως μονάδας μέτρησης της ευημερίας μιας οικονομίας. «Η αειφόρος ανάπτυξη», εξηγεί, «είναι η πορεία ανάπτυξης κατά την οποία η παραγωγική ικανότητα μιας οικονομίας αυξάνεται. Το ΑΕΠ είναι ένα μέτρο της οικονομικής δραστηριότητας, όχι της παραγωγικής ικανότητας. Δεν υπολογίζει την απόσβεση του κεφαλαίου – ειδικότερα του φυσικού πλούτου. Άρα το ΑΕΠ μιας οικονομίας μπορεί να αυξάνεται για μια περίοδο, ενώ η παραγωγική της ικανότητα μειώνεται (χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η κλιματική αλλαγή η οποία συνοδεύει την αύξηση του παγκόσμιου ΑΕΠ)».

Η παραγωγική ικανότητα, συνεχίζει, «ορίζεται από τον πλούτο μιας οικονομίας – την κοινωνική αξία του βιομηχανικού, ανθρώπινου και φυσικού της κεφαλαίου. Αειφόρος ανάπτυξη σημαίνει αύξηση του πλούτου κατά κεφαλήν, όχι του ΑΕΠ».

Οι οικονομολόγοι και οι διαχειριστές πολιτικής, ωστόσο, παρότι δηλώνουν θιασώτες της αειφόρου ανάπτυξης, δεν έχουν υιοθετήσει αυτό το εργαλείο – το ΑΕΠ παραμένει βασιλιάς στις μακροοικονομικές μετρήσεις. Ίσως έχει να κάνει με γραφειοκρατική αδράνεια, αναφέρει. «Οι καθιερωμένες πρακτικές, ακόμα και σχετικά με τους εθνικούς λογαριασμούς, έχουν τη δική τους δυναμική και επιμονή». Ο Ντασγκούππα θεωρεί προβληματική και την έννοια της «πράσινης οικονομίας». «Από μόνη της, δεν έχει κάποιο νόημα, είναι απλά ένα σύνθημα. Αν καταγράφεται αύξηση του πλούτου κατά κεφαλήν, τότε όντως η οικονομία είναι “πράσινη”, γιατί ο πλούτος περιλαμβάνει το φυσικό κεφάλαιο».

Πλούτος και πληθυσμός

Ως ειδικός σε θέματα φτώχειας, ο καθηγητής του Cambridge έχει ασχοληθεί εκτεταμένα με τις προϋποθέσεις απόδρασης από αυτήν. Πόσο σημαντικός είναι ο έλεγχος της αύξησης του πληθυσμού και ποιος είναι ο ταχύτερος τρόπος να επιτευχθεί;

«Για να ξεφύγει από την ένδεια η φτωχότερη περιοχή του κόσμου, η υποσαχάριος Αφρική είναι απολύτως κρίσιμο να μειώσει δραστικά τον συνολικό δείκτη γονιμότητάς της. Σήμερα κυμαίνεται γύρω στο 5, έναντι ενός διεθνούς μέσου όρου 2,4. Ο παγκόσμιος πληθυσμός σήμερα είναι 7,4 δισ. άτομα και ο ΟΗΕ υπολογίζει ότι θα φτάσει τα 11,2 δισ. ως το 2100. Από αυτή την αύξηση των σχεδόν 4 δισ., τα 3 δισ. αναμένεται να καταγραφούν στην υποσαχάρια Αφρική. Το κατά κεφαλήν εισόδημα εκεί είναι 3.000 δολάρια, έναντι διεθνούς μέσου όρου 15.000 δολ. Μπορείτε να φανταστείτε την πίεση που θα ασκήσει σε κοινωνίες και οικοσυστήματα μια τέτοια πληθυσμιακή έκρηξη, με όλους αυτούς τους ανθρώπους να προσπαθούν να βελτιώσουν το βιοτικό τους επίπεδο;».

Σε επίπεδο μέτρων, «πρέπει να αφιερωθούν πολύ περισσότεροι πόροι για οικογενειακό προγραμματισμό. Υπάρχει τρομακτική ζήτηση γι' αυτό που δεν καλύπτεται». Η εκπαίδευση των γυναικών επίσης βοηθάει, «και είναι πολύτιμη καθεαυτή», αλλά «είναι μια αργή διαδικασία», στις οποίες πολλές αφρικανικές χώρες δεν δίνουν επαρκή προσοχή.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η Ζωή Κωνσταντοπούλου με μνύσεις κατά πάντων

(<http://www.kathimerini.gr/914995/article/epikairothta/zhf/zwh-kwnstantopoylov-me-mhnyseis-kata-pantwn>)

Εκλογή ΠτΔ από τον λαό, σχέσεις Εκκλησίας - Κράτους στο multiple choice της Συνταγματικής...

(<http://www.kathimerini.gr/915147/article/epikairothta/ptd-apo-ton-lao-sxseis-ekklhsias--kratoys-sto-multiple-choice-ths-syntagmatikhs-ana8ewrhshs>)

Οι κάτοικοι της Τροίας είχαν λάβει μέτρα για μεγάλο σεισμό, ΑΠΕ, REUTERS

(<http://www.kathimerini.gr/915012/article/epikairothta/kosmos/oikatoikoi-ths-troias-eixan-lavei-metra-gia-megalo-seismo>)

«Ο Ντάνιελ Ντέι Λιούις δεν θα εργάζεται πλέον ως ηθοποιός», της Μαρίας Αθανασίου

(<http://www.kathimerini.gr/915027/article/epikairothta/kosmos/ntaniel-ntei-liovis-den-8a-ergazetai-pleon-ws-h8oipoios>)

Απαλλαγή Σαββαΐδου αποφάσισε το Συμβούλιο Εφετών, της Ιωάννας Μάνδρου

(<http://www.kathimerini.gr/915132/article/epikairothta/savvaidov-apofasise-to-symvovlio-efetwn>)

Ο τουρισμός στηρίζει την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, του Νίκου Χ. Ρουσάογλου

(<http://www.kathimerini.gr/915050/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/o-tourismos-sthrizei-thn-anakamyh-ths-ellhnikhs-oikonomias>)

EngageYa (<http://www.engageva.com>)

Δεν τυπώνω. Πι?οστάτε?ω το πε?ιβάλλον.